

Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2019/20

Innehållsförteckning

- 1.SYFTE
- 2.VISION
- 3.DEFINITIONER
- 4.DELAKTIGHET OCH PROCESS
- 5.ARBETSGRUPP FÖR FRAMSTÄLLANDE AV PLAN
- 6..ARBETE MED PLAN OCH TILLHÖRANDE ÅRS - OCH AKTIVITETSPLAN
- 7.SAMMANFATTNING AV SKOLANS FÖREBYGGANDE OCH KONTINUERLIGA ARBETE
- 8..RUTINER VID AKUTA SITUATIONER
- 9.BILAGOR

Bilaga 1 Handlingsplan vid upptäckt/misstanke om trakasserier/kränkande behandling/nätmobbing

Bilaga 2 Handlingsplan för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Bilaga 3 Handlingsplan för när elev utsätter vuxen för diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 4 Handlingsplan för när vuxen utsätter vuxen för diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 5 Utredning vid upptäckt/misstanke om diskriminering/kränkande behandling

1.Syfte

Planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling av barn och elever samt en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är skyldiga att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

2. Vår vision i arbetet med elever

Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt. Förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen ska vara fri från kränkande behandling. Bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling finns i 6 kapitlet skollagen.

Vår vision i arbetet med elever är att alla på skolan känner sig trygga och utvecklar eller behåller ett gott självförtroende. Vi verkar i varje situation för att den vi möter ska uppleva sig förstådd och omtyckt för den hen är.

3. Definitioner

"En person är mobbad när han eller hon, upprepade gånger och under viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer. En negativ handling är det när någon tillfogar en annan person skada eller obehag. Sådana handlingar kan utföras verbalt, vid fysisk kontakt, genom att skada någons personliga egendom eller indirekt genom utfrysning eller isolering."

Dan Olweus, Åtgärdsprogram mot mobbning

Lagrum för arbetet med att motverka diskriminering och kränkande behandling:

Skolagen 2010:kap 6

- Skollagen kap 6 FN:s konvention om barns rättigheter
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö (AFS 2015:4)
- Socialtjänstlagen (14 kap. 1 §) angående anmälningsskyldighet

Kränkande behandling

Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn och ungdomar som vuxna. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. All kränkande behandling har gemensamt att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala samt i text- eller bild.

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder t ex kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller någon funktionsnedsättning. Diskriminering kan också användas som begrepp då skolans strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande .

Sexuella trakasserier

Med detta menas kränkningar som anspelar på sexualitet eller är grundade på kön samt en motvilja eller ett förakt för HBTQ-personer.

HBTQ är: "Ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner samt andra personer med queera uttryck och identiteter." (RFSL)

Rasism

Uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att den egna folkgruppen är överlägsen andra. Utifrån denna uppfattning ses vissa

folkgrupper som mindre värda och är därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet

En motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktärsdrag.

4. Delaktighet och process

Fortlöpande under läsåret sker arbete med att formulera mål, åtgärda och utvärdera arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkningar. En process där personal, elever och vårdnadshavare arbetar tillsammans blir implementering av planen. Rektor ansvar för att skapa förutsättningar för en levande arbetsprocess och leda arbetet.

Elevernas delaktighet

- Elevrådsrepresentanterna deltar i utvärdering samt uppföljning av nuvarande plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Utvecklingssamtal samt klassråd.
- Elevenkät på huvudmannanivå.

Personalens delaktighet

- Elevhälsoteamet tillsammans med skolans personal deltar i utvärdering samt uppföljning av planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Frånvaroanalyser utifrån vår handlingsplan för elevers rätt till undervisning
- Arbetstagares medarbetarsamtal med chef
- Ev. medarbetarenkäter

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Utvecklingssamtal erbjuds två tillfällen per läsår.
- Målen i planen mot diskriminering och kränkande behandling förankras årligen i samband med föräldramöten.
- Planen finns på Dahlstiernska Gymnasiets hemsida

5. Arbetsgrupp för framställande av plan

Rektor: Matti Bertilsson

Kurator: Maria Lago

Specialpedagog/Speciallärare: Helena E Andersson, Fredrik Dahl

Skolsköterska: Birgitta Trulsson

Elevskyddsombud:

6. Arbete med plan och tillhörande års-och aktivitetsplan

Utvärdering av mål och insatser i föregående årsplan mot diskriminering och kränkande behandling sker vid läsårets start. Här ska kartläggning av verksamheten i förebyggande syfte. Incident- och tillbudsuppföljning och ska ske. Därefter omarbetas planen och implementeras i personalgruppen.

Utvärdering av Dahlstiernska gymnasiets mål läsåret 2017/2018

Resultatet av elevenkäten våren 2018 års visar ett liknande resultat jämfört med 2016. Något avvikande är att upplevelsen av trivsel har minskat något. Skolan kommer att fortsätta med de främjande och förebyggande aktiviteterna i arbetet med eleverna mot diskriminering och kränkande behandling. Skolan behöver bli bättre på att låta eleverna bli delaktiga i arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Mål och årsplan för läsåret 2018/2019

Målet med planen är att skapa en hälsofrämjande skola där elever och personal känner trygghet, gemenskap och arbetsro.

Detta skapar förutsättningar för att eleverna ska nå goda studieresultat.

Årsplan mot diskriminering och kränkande behandling

- Skolans trivsel- och ordningsregler revideras varje år i maj och eleverna får ta del av den vid höstterminens uppstart. (Elevhälsan och elevrådet ansvarar för revideringen.)
- Utvecklingssamtal genomförs minst en gång per termin. Förutom elevens målpuppfyllelse behandlas frågan om trivsel, trakasserier och kränkandebehandling. (Mentor)
- Elever och lärare möts på mentorstid varje vecka där den gemensamma arbetsmiljön diskuteras. (Mentor)
- Skolsköterska och skolkurator träffar samtliga elever i årskurs ett.
- Alla elever får på hösten skriva på regler för dator och/eller Ipadanvändning)
- Elevhälsan träffas måndagar kl:13.30-15.30. Till dessa möten kan arbetslag/mentorer lyfta elev/gruppärenden.
- Elevrådets representanter kommer under året att genomgå en endagsutbildning.

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling samt årsplan som revideras årligen i början på året (elevhälsan, elevråd).

Planen finns att tillgå på skolans hemsida. Förankras med personal via arbetsplatsträffar samt med eleverna på klassråds- och elevrådsmöten. (IT-ansvarig, rektor, mentor och elevrådsansvarig)

- Målkonferenser sker varje termin med varje program för att ha

pedagogiska samtal för anpassningar och särskilt stöd. Vid målkonferens sker också diskussioner om målpuppfyllelse och eventuella misstankar och upptäckter av diskriminering och kränkande behandling. (Elevhälsan)

- Elevrådet tillsammans med personalens trivselgrupp och elevhälsan ansvarar för aktiviteter med trivsel och värdegrundsarbete. (Kontinuerligt under terminen.)

- Skolan anordnar även gemensamma aktivitetsdagar samt deltar i Pridefestivalen som anordnas av Ungdomsrådet i september vilket bidrar till en ökad respekt för varandras olikheter.
 - Skolan tar in aktörer utifrån, så som föreläsare och olika myndigheter, polisen som informerar i klasser och samarbete med ungdomsmottagning.
 - Kursutvärderingar genomförs i slutet av terminerna. Resultatet ligger till grund för den årliga revideringen av planen mot diskriminering och kränkande behandling samt årsplanen mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling samt mobbning

7. Sammanfattning av skolans förebyggande och kontinuerliga insatser

All personal har ansvar för att känna till planen samt använda den som ett levande dokument i vardagen genom att bl.a. Upptäcka kränkande behandling genom att ha:

- Kontinuerliga samtal
- Utvecklingssamtal
- Iakttagelser i gemensamma utrymmen
- Iakttagelser i klassrum
- klassråd/mentorstid

Elevhälsoteamet har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet på skolan och består av rektor, studie- och yrkesvägledare, skolkurator, skolsköterska samt specialpedagog. Elevhälsoteamet har möte varje vecka.

8. Rutiner vid akuta situationer

Policy

Varje incident av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling skall resultera i reaktion från de vuxna i skolan. Alla, både vuxna och elever, ska aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper samt arbeta för att kränkningar aldrig ska förekomma.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling/nätmobbing samt hedersrelaterat våld

- Aktiva och medvetna pedagoger.
- Personal som rör sig i lokalerna och agerar vid misstanke
- Ta upp frågan i elevråd och klassråd
- Återkommande hälsosamtal
- Dialog med kontaktlärare
- Elevenkät

Konflikthantering

När konflikter uppstår samtalar pedagog och vid behov ytterligare en personal med berörda elever för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Samtliga elevers perspektiv ska beaktas. Personal som rett i situationen dokumenterar vid behov. Mentor informeras vid behov.

Handlingsplan vid upptäckt av kränkande behandling. Personal ska:

- Ingripa direkt och avbryta
- Om det rör sig om en elev meddela elevernas mentor/arbetslag och elevhälsan.
- Vid yttre våld ska individen till Närhälsan för dokumentation. (se separat plan om hot och våld)
- Rektor informeras och beslutar om vidare åtgärder. Incidentrapport skall skrivas. Kontakt med vårdnadshavare tas om elev är omyndig.
- Om personal är inblandad - kontakta skyddsombud.
- Rektor förmedlar incidentrapportering till huvudman.

9. Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

Definition

Begreppet hedersrelaterat våld och förtryck definieras som "Hot, tvång och våld i hederns namn" handlar om att begränsa en persons handlingsutrymme för att upprätthålla gruppens heder. Hedersrelaterat våld och förtryck är kollektivt utövat eller sanktionerat. Det innebär att en hel familj, släkt, grupp eller församling kan medverka till eller ställa sig bakom våldet.

När man talar om hedersrelaterat våld och förtryck finns det en risk för generalisering genom att man kan ha en förutbestämd uppfattning om hos vilka grupper hedersnormer förekommer. Detta är viktigt att vara uppmärksam på, då hedersrelaterat våld och förtryck kan förekomma i alla familjer/grupper oberoende av religion, födelseland och kulturell tillhörighet. För att kunna möta personer på ett konstruktivt sätt när de har utsatts för hedersrelaterat våld krävs det kunskap för att kunna se till deras specifika behov.

Vem är utsatt?

Föreställningar om vem som är utsatt kan göra att det blir lättare att se utsattheten hos vissa grupper. Det är i stor utsträckning flickor och kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, men även pojkar och män är utsatta. Pojkar och män kan också få en central roll i att kontrollera kvinnliga gruppmedlemmars beteende. Det är då viktigt att även se denna utsatthet när de tvingas ta en sådan roll, då det påverkar deras eget livsutrymme. Då det hedersrelaterade våldet utförs kollektivt suddas gränserna ut mellan den som utsätts och förövaren. De som medverkar till våldet kan samtidigt själva vara utsatta. Att bryta mot systemet ställer höga krav på individen och då ska samhället ställa upp med stöd och skydd, oavsett vem som bryter sig loss. HBTQ-ungdomar benämns ofta som en särskilt utsatt grupp.

Lagstöd

Skollagen 1 kap 5§ . **Föräldrabalken** 6 kap 1§ 6 kap 11 §.
Socialtjänstlagen 14 kap 1§.

Vid misstanke om hedersrelaterat våld

1. Personal som får kännedom om misstänkt trakasserier/kränkningar skall ingripa och starta en utredning och samlar in konkret information från de inblandade om vad som har hänt.
2. Vid misstanke att händelsen berör frågor om hedersrelaterad händelse skall en avstämning ske med rektor innan vårdnadshavare kontaktas.
3. Dokumentera ovanstående i en tillbudsrapport. Rapporten till rektor och huvudman.
4. Rektor ansvarar för att en utredning sker. Den skall belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till det som hänt. Utredningen ska omfatta både den som utfört och den som blivit utsatt för kränkningen. Utredningen bifogas tillbuds rapporten.
5. Om hedersrelaterat våld misstänkt eller konstaterats ska samtal ske med socialtjänsten. Vid behov gör skolan en anmälan enligt socialtjänstlagen.
6. Berörda pedagoger/personal eller rektor har uppföljningssamtal inom två veckor med inblandade elever och socialtjänst. Samtalet dokumenteras och bifogas tillbudsrapporten.
7. När utredningen är avslutad lämnas den till elevhälsan.

Några viktiga **varningssignaler och observationspunkter** för att upptäcka elever utsatta för hedersförtryck

Flicka:

- Får hon delta i all undervisning, inklusive idrott och sex & samlevnad?
- Får hon vara med på skolresor och lägerskolor?
- Finns det ett krav på att hon ska ta ett stort ansvar för hemarbete och småsyskon?
- Måste hon ljuga om pojkvän/flickvän, vilka hon umgås med, fritidsvanor och dylikt?
- Hur ser hennes studiemotivation och koncentration ut över tid?
- Är hon tidvis (oförklarligt) ledsen, orolig eller uppgiven?
- Uppvisar hon psykosomatiska symptom (till exempel huvudvärk eller magont)?
- Har hon sömnsvårigheter?
- Begränsas hon i sitt privatliv (kontroll av mobiltelefon, dagbok, kläder, väskor osv.)?
- Är hon utsatt för någon form av bevakning, till exempel från en bror på skolan?
- Verkar hon oförklarligt rädd för något/någon?
- Talar hon om problem hemma eller sin ofrihet i termer av "vår kultur kräver"?
- Talar hon om att förlova sig eller gifta sig trots att hon är ung och inte är klar med skolan? Är partnern någon som hon rimligen inte kan känna särskilt väl?

Pojke:

- Måste han ljuga om pojkvän/flickvän?
- Hur ser hans studiemotivation och koncentration ut över tid?
- Är han tidvis (oförklarligt) ledsen, orolig eller uppgiven?
- Uppvisar han psykosomatiska symptom (till exempel huvudvärk eller magont)?
- Har han sömnsvårigheter?
- Tvingas han bevaka en syster eller en kusin på skolan?
- Verkar han oförklarligt rädd för något/någon?
- Talar han om problem hemma eller sin ofrihet i termer av "vår kultur kräver"?
- Talar han om att förlova sig eller gifta sig trots att han är ung och inte är klar med skolan? Är partnern någon som han rimligen inte kan känna särskilt väl?

Länsstyrelsen i Östergötlands län (2015) Att förebygga hedersrelaterat våld och förtryckta

10. Bilagor. (se hemsida)

Bilaga 1 Tillbudsrapportering trakassering ,diskriminering, hedersrelaterad våld och kränkande behandling

Bilaga 2 Samtal med den som upplevs trakassera, kränka eller diskriminera.

Bilaga 3 Åtgärd efter utredning